

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0517U000531

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-07-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковлев Валерій Володимирович

2. Yakovlev Valery Volodymyrovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 21.06.01

Назва наукової спеціальності: Екологічна безпека

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 08-06-2017

Спеціальність за освітою: 8.04010302

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: Україна, 61022, м. Харків, майдан Свободи,4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.192.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 23521345

Місцезнаходження: проспект Академіка Палладіна, 34 А, м. Київ, Київська обл., 03142, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: Україна, 61022, м. Харків, майдан Свободи,4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 87.19.91

Тема дисертації:

1. Перспективні джерела природних вод для питного водопостачання України, їх охорона і раціональне використання

2. Natural Waters Challenging Sources for Drinking Water Supply of Ukraine, Their Protection and Rational Use

Реферат:

1. Об'єкт дослідження - водні ресурси зон активного і уповільненого водообміну геологічного середовища України. Мета досліджень - виявлення перспективних, у тому числі не задіяних, джерел екологічно чистих природних вод України та наукове обґрунтування можливості їх застосування для питного водопостачання у перспективі, їх охорони та раціонального використання, у тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій. Методи дослідження: системного і порівняльного аналізу, статистичні, аерокосмічний метод - дешифрування космічних знімків, ГІС-технологій, порівняльний і балансові методи, метод аналогії. Наукова новизна роботи. Вирішено науково-прикладну проблему - визначено перспективні, у тому числі раніше не задіяні, джерела підземних вод у геологічному середовищі, які рекомендовані для резервного питного водопостачання з урахуванням дотримання вимог екологічної безпеки та визначенням природоохоронних заходів. Вперше виконана експертна оцінка статичних запасів найбільш цінних 32 питних вод в геологічних

структурах України. Обґрунтовано, що геоморфологічні, ландшафтні та екологічні умови в межах незабудованих піщаних річкових терас на Східній і Центральній Україні обумовлюють формування азональні підземних вод з низькою мінералізацією – від 0,16 до 0,48 г/дм³ і з низькою і помірною жорсткості – від 1,2 до 4,8 ммоль/дм³, ресурси яких експертно оцінені у кількості 1,9 млн. м³ /добу. Розроблений напрямок вдосконалення нормативів якості питних вод, заснований на визначенні фізіологічно оптимального вмісту біофільних елементів і коефіцієнту змінення природного складу води. Запатентований спосіб опріснення колодязних вод і конструкцію самовиливних свердловин у долинах річок. Експертно оцінені ресурси джерельних вод в Харківській області. Виконано техніко-економічне обґрунтування створення водозаборів на базі нових джерел високоякісної питної води на прикладі свердловинного водозабору підземних вод на піщаній річковій терасі в басейні Сіверський Донець і каптажу типового джерела в Харківському регіоні. Результати робіт впроваджені у практичній роботі ТОВ "Геологічна компанія "Шерл", яка виконує роботи з оцінки запасів підземних вод у Харківській, Сумській і Полтавській областях.

2. The object of the study is the water resources of zones of active and delayed water exchange of the geological environment of Ukraine. The purpose of the research is to identify promising sources of ecologically clean natural waters of Ukraine, including those that are not involved, and scientific justification of the possibility of their application for drinking water supply in the future, their protection and rational use, including in the event of emergencies. The dissertation is devoted to a question of ensuring the population of Ukraine with qualitative drinking water for the long prospect. There was introduced a concept of "pre-industrial fresh waters" i.e. the natural waters that were formed in pre-industrial era and do not incorporate the anthropogenic impurity. It provides the methodological basis for the estimation of the valuable drinking water resources. For the first time the expert evaluation of the static reserves of the most valuable potable waters in geological structures of Ukraine is executed: 810 km³ ecologically pure waters with the mineralization up to 1.5 g/dm³ in the Dnieper-Donets rift that is sufficient to cover the actual drinking needs of the population of Ukraine for 5 thousand years. It is proved that geomorphological, landscape and ecological conditions within vacant sandy river terraces in Eastern and Central Ukraine cause the formation of azonal underground waters with the low mineralization from 0.16 to 0.48 g/dm³ and with the low and moderate hardness from 1.2 to 4.8 mmol/dm³, these resources are estimated in the amount of 1.9 million m³ /days. The direction of the drinking water quality standards improving based on the definition of the physiologically optimum 35 content of biophilic elements and the coefficient of water natural structure change is developed. The way of the well waters desalination and construction of artificial wells in the river valleys is patented. The spring waters resources in the Kharkov region are proficiently estimated. The feasibility study of the water intakes arrangement on the basis of the new sources of high-quality potable water on an example of the well water intake at the sandy river terrace of the Seversky Donets basin and the pump-rooms of the captation of a typical source in the Kharkov region is executed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лур'є Анатолій Йонович
2. Lur'e Anatoliy Ionovich

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Огняник Микола Степанович
2. Огняник Микола Степанович

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кроїк Ганна Аркадіївна
2. Кроїк Ганна Аркадіївна

Кваліфікація: д.геол.н., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кошляков Олексій Євгенович

2. Кошляков Олексій Євгенович

Кваліфікація: д.геол.н., 04.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковлев Є.О.

2. Яковлев Є.О.

Кваліфікація: д.т.н., 05.26.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лисиченко Георгій Віталійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лисиченко Георгій Віталійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.